

1.Sygn. akt II K 513/18

2.PR.Ds. (...).2018

2.1.WYROK

2.2.W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

2.2.1.dnia 23 stycznia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Bartoszycach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Krzysztof Branecki

Protokolant: st. sekr. sąd. Marzena Czerwonka

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Bartoszycach - nieobecny, zawiadomiony prawidłowo

2.2.2.po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 stycznia 2019 r. sprawy:

K. F., syna W. i K. zd. M., ur. (...) w L.

2.2.3.oskarżonego o to, że:

I: w okresie od 24 października 2017 r. do 18 maja 2018 r. w B., woj. (...)- (...) uchylał się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Bartoszycach z dnia 16 stycznia 2006 r. w sprawie III RC 202/05, zobowiązującą go do łożenia alimentów w kwocie po 250 zł. miesięcznie poczynając od dnia 1 stycznia 2006 r. na rzecz małoletniej córki D. F., płatnych do rąk matki B. K., podwyższonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Bartoszycach z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie III RC 23/13 do kwoty po 350 złotych miesięcznie na rzecz małoletniej córki D. F. płatnych do rąk matki B. K., gdzie powstała wskutek tego zaległość stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych

tj. o czyn z art. 209 § 1a k.k.

II: w okresie od 24 października 2017 r. do 18 maja 2018 r. w B., woj. (...)- (...) uchylał się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości wyrokiem Sądu Rejonowego w Bartoszycach z dnia 19 lipca 2007 r. w sprawie III RC 121/07, zasądzającego alimenty w kwocie po 200 zł. miesięcznie poczynając od dnia 1 lipca 2007 r. na rzecz małoletniego syna M. F., płatnych do rąk matki D. S., podwyższonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Bartoszycach z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie III RC 139/16 do kwoty po 400 złotych miesięcznie na rzecz małoletniego syna M. F. płatnych do rąk matki D. S., gdzie powstała wskutek tego zaległość stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych

tj. o czyn z art. 209 § 1a k.k.

III. w dniu 17 października 2018 r. w B., woj. (...), umyślnie dokonał uszkodzenia pojazdu marki L. nr rej. (...) w ten sposób, że wyrwał dwie tablice rejestracyjne, wyłamał chromowane obramowanie w/w tablic oraz antenę radiową, wgniółł dwie aluminiowe listwy ozdobne na klapie bagażnika oraz porysował tylni zderzak, czym spowodował straty w wysokości 1.000 zł na szkodę J. B.

tj. o czyn z art. 288 § 1 k.k.

orzeka:

I. oskarżonego **K. F.** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt. III aktu oskarżenia czynu z tym ustaleniem, że oskarżony dokonał go działając publicznie i bez powodu okazując przez to rażące lekceważenie

porządku prawnego i kwalifikuje go z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. i za to z mocy art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. skazuje go na karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności,

II. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej w punkcie I kary pozbawienia wolności zalicza oskarżonemu okres zatrzymania od dnia 17 października 2018r. od godz. 20.45 do dnia 18 października 2018r. do godz. 17.10 i przyjmując, iż jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności jest równy jednemu dniowi kary pozbawienia wolności karę tę uznaje za wykonaną co do 1 (jednego) dnia,

III. oskarżonego **K. F.** uniewinnia od popełnienia czynów zarzucanych mu w pkt. I i II aktu oskarżenia,

IV. na podstawie art. 46 § 1 k.k. nakłada na oskarżonego obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego J. B. kwoty 1.000 złotych

V. na podstawie 624 § 1 k.p.k. zwalnia oskarżonego w całości od obowiązku ponoszenia na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

sygn. akt II K 513/18

UZASADNIENIE

Sąd ustalił, co następuje:

Oskarżony K. F. ma 37 lat, jest kawalerem. Obecnie nie ma stałego miejsca zamieszkania, nie posiada też cenniejszych składników majątku. Jedynym źródłem dochodu oskarżonego jest zasiłek z pomocy społecznej w kwocie 580 zł. W przeszłości K. F. był karany sędownie, głównie za przestępstwa przeciwko mieniu

dowód: dane o oskarżonym k: 73-73v, karta karna k: 124-125v., decyzja k:78

Oskarżony posiada dwoje małoletnich dzieci: D. K. (ur. (...)) oraz M. F. (ur. (...))

Zgodnie z ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Bartoszycach w dniu 16 stycznia 2006 r. (sygn. akt III RC 202/05) K. F. zobowiązał się do lożenia na rzecz córki D. K. (uprzednio F.) kwoty po 250 zł miesięcznie tytułem alimentów. Wskazane raty miały być płacone do rąk B. K. (obecnie M.) do 15-ego dnia każdego miesiąca, poczynając od stycznia 2006 r. Alimenty powyższe były podwyższone. W dniu 23 kwietnia 2013 r. tut. sąd w sprawie III RC 22/13 ukształtował je na poziomie 350 zł miesięcznie, która to wysokość obowiązuje do dnia dzisiejszego.

Podobny obowiązek oskarżony posiada względem syna M. F.. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Bartoszycach z dnia 19 lipca 2007 r. w sprawie III RC 121/07 został on zobowiązany do płacenia na rzecz syna alimentów w kwocie po 200 zł miesięcznie, zaś w dniu 3 listopada 2016 r. ww. sąd (sprawa III RC 139/16) ostatecznie ustalił wysokość miesięcznej raty alimentacyjnej na kwotę 400 zł miesięcznie. I w tym wypadku pieniądze płacone miały być matce małoletniego – D. S., zaś termin płatności poszczególnych rat ustalono na 15 dzień każdego miesiąca.

dowód: wyciąg z protokołu k: 32, odpisy wyroków k: 17, 33, 16

Mimo nałożonego na oskarżonego powyższymi orzeczeniami obowiązków, nigdy nie uścił on na rzecz swoich dzieci jakikolwiek kwoty z tego tytułu, zaś B. M. oraz D. S. należne im pieniądze z tytułu alimentów otrzymywały z Funduszu Alimentacyjnego. Oskarżony nigdy też nie partycypował w kosztach utrzymania syna i córki poprzez np. zakup odzieży, obuwia, zabawek czy chociażby słodczy. Prowadzona wobec oskarżonego egzekucja komornicza okazała się bezskuteczna (nie wyegzekwowano ani złotówki).

Mimo tego, w okresie objętym zarzutem (ale także wcześniej) sytuacja bytowa małoletnich D. K. oraz M. F. była stabilna. Zarówno B. M., jak i D. S., uzyskiwały wystarczające dochody, aby zaspokoić wszelkie niezbędne potrzeby swych dzieci..

dowód: zaświadczenie o dokonanych wpłatach k: 29, karta rozliczeniowa k: 30, zeznania świadków B. M. k: 36 i 178v oraz D. S. k: 41, decyzje MOPS k: 2-3

Od daty zasądzenia pierwszych alimentów tj. 16 stycznia 2006 r. oskarżony był zarejestrowany w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna. Od tego momentu wielokrotnie tracił ten status, bądź to z uwagi na podjęcie zatrudnienia (przeważnie krótkotrwałego związanego z wykonywaniem prac interwencyjnych), bądź też w wyniku odbywania kary pozbawienia wolności, co miało miejsce w okresach 26.08.2011 r. – 11.01.2012 r. i 03.01.2013 r. – 18.04.2013 r. Ostatnie „wyłączenie” oskarżonego z grona osób bezrobotnych, czego dokonano z dniem 25 października 2017 r., wiązało się z uzyskaniem przez niego zasiłku stałego. Miesiąc wcześniej (...) zaliczył go do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności (od dnia 30.08.2017 r.), jako przyczynę tego stanu podając symbol 06-E (epilepsja). Równocześnie uznano, iż oskarżony w okresie obowiązywania wskazanego orzeczenia tj. do dnia 31 marca 2019 r. jest niezdolny do podjęcia zatrudnienia.

Badający oskarżonego biegli lekarze psychiatrzy nie stwierdzili u niego choroby psychicznej ani upośledzenia umysłowego. Rozpoznali zespół uzależnienia spowodowany używaniem alkoholu, a także osobowość dysocjalną. Zdaniem biegłych tempore criminis zdolność rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania postępowaniem nie były u oskarżonego zaburzone w rozumieniu art. 31 § 1 lub 2 kk.

dowód: informacja z PUP w B. k: 7 i 47, informacja z ZUS-u k: 9, notatka urzędowa k: 24, orzeczenie o niepełnosprawności k: 77, pismna opinia sądowo-psychiatryczna – k. 121-124)

Słuchany w trakcie postępowania przygotowawczego oskarżony przyznał się do popełnienia zarzucanego mu przestępstwa. Wskazał, iż nie jest w stanie regulować nałożonego na niego obowiązku alimentacyjnego, z uwagi na brak wystarczających dochodów. Podał, iż utrzymuje się z zasiłku przyznanego w dniu 30 sierpnia 2017 r. Wskazał nadto, iż jest chory i w związku z tym nie może pracować, na dowód czego okazał stosowną decyzję.

Oskarżony nie stawiał się na rozprawę przed sądem wyznaczoną na dzień 19 grudnia 2018 r. oraz 23 stycznia 2019 r., mimo prawidłowego zawiadomienia go o tych terminach.

wyjaśnienia oskarżonego k: 74, protokoły rozpraw k: 167 i 178

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie sądu wyjaśnienia oskarżonego, nie budzą wątpliwości co do ich wiarygodności. Mają one pełne potwierdzenie, zarówno w prawdziwych zdaniem sądu relacjach świadków: B. M. oraz D. S., jak również w dokumentacji zebranej na potrzeby niniejszego procesu.

Bezspornym było, iż oskarżony nigdy nie interesował się losem swych dzieci, nigdy nie podejmował także jakichkolwiek działań zmierzających do pomocy w utrzymaniu D. K. i M. F.. Nie kwestionowanym było także, iż mimo nałożonego na niego w wyrokach sądowych obowiązku uiszczania wskazanych tam kwot tytułem alimentów, nie wpłacił z tego tytułu nawet symbolicznej złotówki. Nikt nie podważał także prawdziwości ustaleń w zakresie sytuacji materialnej, osobistej i zdrowotnej, zarówno oskarżonego, jak i jego małoletnich dzieci.

Tym samym, zdaniem sądu, brak było podstaw do kwestionowania wiarygodności, zarówno osobowych źródeł dowodowych, jak również dokumentów zawierających informację na temat oskarżonego, w postaci zaświadczeń, karty karnej czy odpisów wyroków, sporządzonych przez uprawnione do tego instytucje. Również opinia biegłych psychiatrów nie budzi wątpliwości Sądu. Biegli sformułowali stanowcze wnioski uzasadniając je w sposób obszerny, logiczny i pełny.

Powyższe fakty, nie uzasadniają jednakże zdaniem sądu, iż oskarżonemu można automatycznie skutecznie zarzucić popełnienie przestępstwa z art. 209 § 1 k.k.

W myśl wskazanego przepisu „kto uchyla się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem albo inną umową, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Nie ulega wątpliwości, co wyżej wskazano, iż oskarżony, będąc zobowiązany stosownym orzeczeniem sądu do alimentacji na rzecz małoletnich dzieci, zlekceważył ten obowiązek i mimo konieczności partycypowania w kosztach utrzymania D. K. oraz M. F., przez wiele lat nie zrobił absolutnie nic w tym kierunku.

Aby wypełnione zostały jednakże wszystkie znamiona przestępstwa niealimentacji z art. 209 § 1 k.k., koniecznym jest stwierdzenie, iż sprawca „uchylał” się od przedmiotowego obowiązku.

Uchylanie się od obowiązku łożenia na utrzymanie osoby uprawnionej do alimentacji – w ujęciu art. 209 § 1 k.k. zachodzi wtedy, gdy zobowiązany, mając obiektywną możliwość wykonania tego obowiązku, nie dopełnia go ze złej woli. W pojęciu „uchyla się” zawarty jest zawsze negatywny stosunek psychiczny osoby zobowiązanej do świadczenia – sprawca nie wypełnia go – gdyż wypełnić go nie chce lub lekceważy ten obowiązek. Musi to więc być zachowanie umyślne, w którym wyraża się szczególne nastawienie psychiczne sprawcy (element subiektywny), a z drugiej zaś strony – stan uchylania się trwający przez określony dłuższy czas (element obiektywny) (post. SN z 07.11.2017 r. II K 211/17).

W niniejszym przypadku, mając na uwadze treść stawianego oskarżonemu zarzutu, w szczególności w zakresie okresu, w jakim miał „uchylać” się od płacenia alimentów na dzieci (24 października 2017 r. – 18 maja 2018 r.), nie sposób uznać, iż faktycznie takie zachowanie miało miejsce.

Jak wynika z materiału dowodowego, w powyższym okresie, nie tylko sytuacja finansowa ale głównie zdrowotna oskarżonego była bardzo trudna. W dniu 29 września 2017 r., dotychczas mniej lub bardziej aktywny zawodowo oskarżony uznany został za niezdolnego do pracy, a co za tym idzie utracił możliwość legalnego zatrudnienia i zarobkowania. Nie sposób uznać, ażeby niewielkie świadczenie socjalne (nie podlegające nawet egzekucji komorniczej) uzyskiwane w związku z powyższym było w stanie zapewnić oskarżonemu nie tylko codzienne, godne utrzymanie, ale również pozwalało na przeznaczanie dochodów na inne cele. Tym samym trudno obiektywnie zaakceptować twierdzenie, jakoby uznany za osobę niepełnosprawną, niezdolną do pracy zarobkowej, ale też nie posiadającą żadnego cenniejszego majątku czy oszczędności oskarżony, w okresie objętym zarzutem uchylał się od płacenia alimentów na dzieci tj. umyślnie, świadomie lekceważył ten obowiązek. Niewątpliwie sytuacja powyższe, w szczególności brak możliwości zdobycia odpowiednich środków na pokrycie zobowiązań oskarżonego w znacznej mierze spowodowana była czynnikami od niego niezależnymi.

Powyższe zdaniem sądu przemawia za uznaniem, że zachowanie oskarżonego w okresie wskazanym w zarzucie nie wyczerpywało znamion występku z art. 209 § 1 k.k., co powodowało konieczność uniewinnienia K. F. od popełnienia przestępstw opisanych w pkt. I i II aktu oskarżenia.